

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an ..... 20 cor.
pe 6 an ..... 10 cor.
pe 12 an ..... 5 cor.
pe o lună ..... 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înalozază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un sîr garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

Entuziasm și Interes!

Viena, 19. III, 1904.

Lupta naționalităților austriace contra hegemoniei nemțești, pare că a pornit din nou cu avînt și putere mai mare, cu mai multă inspirație și dragoste pentru idealul absolute libertăți naționale. Dintr'un colț până în celalalt se ridică glasurile popoarelor și într-o suflare, cu toți cer sus și tare, introducerea astorfel de legi și instituțiuni cari să garanteze pe vecie întărirea elementelor naționale și progresul pe baza puternicilor principii etnice.

Parlamentul vienez. este un câmp de bătăe.

Preludiile acestor lupte parlamentare au fost de toți cunoscutele escese de stradă începute la Praga și continuate la Viena. S'a fost un mare noroc că furia agitației n'a mers atîta de departe încît sfîrșitul să nu fie o mare baie de sînge cu foc și cu omor.

Nu voesc să caut motive nici pro nici contra: dacă oare lupta începută la Praga contra studențimei germane justifică toate principiile moralității? Constat numai, că deși deputații cehi au dat o proclamație pentru potolirea esceselor de stradă, totuși izvorul lor a fost începerea luptei din parlamentul care peste două zile se deschidea și deci, cunoscută fiind ușoara impresionabilitate a masselor agitate, au fost de ajuns niște împrejurări esteriore, ca purtarea chipielor și a panglicelor Burșilor și plimbările lor corporative prin centrul orașului, pentru-ca agitația să devieze în brutalitate.

Răspunsul esceselor din Praga a fost punerea în activitate a vechel grandomanii germane de a se considera absolut stăpîni al Almei mater vienezese, și intrun elan de furie absolutistă cu lupte brachiale au încercat de a scoate din incinta universității toate elementele negermane, cari vezi doamne, murdăresc caracterul pur german al acestei matroane a științelor. Magnificența sa Domnul Rector însuși răsbunătorul, a dat ordin să scoată din aula universității toate tablele, afișurile, proclamațiile negermane și de a lăsa singure domnitoare tablele și afișurile stăpînitor universității, acele ale germanilor.

Nemulțumirea studențimei negermane a fost mare, și ocupată fiind, s'ar putea zice militărește, estrada universității de comilitoni germani, au urmat adevărate lupte de bariadă a căror rezultat au fost capete sparte, brațe rupte etc. etc.

Spectacol gratis și interesant. Un grup de tineri români cu inimă și entuziasm pentru binele național — desinteresați — inspirați de idealul egalei îndreptățiri — au găsit de cuviință ca dimpreună cu studențimea

italiană și slavă să prelea Mag. Sale D-lui Rector următorul manifest:

„In urma evenimentelor de astăzi dela universitate, studențimea italiană, română și slavă dă următoarea, unanim luată, rezoluție:

Studenții slavi, italieni și români sunt pătrunși de firma convingere că ei nici din partea Magnificenței Sale d-lui rector, nici din partea vre-unui înalt senat academic nu sunt considerați egal îndreptățiți de civi academici ca și comilitonii germani.

Această convingere reese din următoarele.

Nici Magnificența Sa, nici vre-un înalt senat academic n'a respins de multe-ori repetata afirmare a studențimei naționale germane, că ei, d-nii de casă ai Almei mater vienezese, consideră pur și simplu drept oaspeți pe negermani. Această tăcere a rectorului și a înaltului senat academic dovedește identificarea lor cu sus numitul punct de vedere al studențimei germane.

Studențimea națională germană atît în chestii naționale cât și studențești, fără considerare, poate să aranjeze manifestațiuni pe teritoriul academic, ba chiar sub egida organelor academice. Studențimei negermane nici odată nu i-s'a permis lucrul acesta și s'a întemplat chiar că din partea național-germană s'a făcut încercare să se oprească întrebuițarea limbii materne Slavilor și Italianilor, fapt obvenit de repetate-ori.

S'a întemplat ca studenții singuratici slavi să fie dați afară din aula de cele puternice de studenți naționali-germani, după-cum și astăzi li-s'au întemplat celor două grupe de studenți italieni, ceea-ce nici-odată, pedeli de și erau întotdeauna în număr complet de față, nici n'au încercat chiar să impedece. Ba s'ar putea afirma, că purtarea lor intru-cât era obiectivă, vecinic avea un ascuțit în contra studențimei slave — fapt astăzi destul de clar observat. Așa numitul „comitet de douăspre-zece“ compus exclusiv din studenți germani, își atribuie un oare-care drept de supraveghiere asupra tuturor (așa-dară și asupra negermanilor) studenților și depinde doar de grațioasa lor bunăvoință, dacă la anumite ocațiuni vre-un student român slav sau italian poate să zăbovească pe teritoriul academic. Despre aceasta nu se poate ca autoritatea academiei să nu aibă cunoștință, deoarece-ce de repetate ori s'a protestat în contra acestui abus. Magnificența Sa nici odată n'a găsit de cuviință să păsească în contra acestor neîndreptățiri.

Considerînd acestea, ceea-ce prin nici o afirmare nu se pot contrazice: studențimea italiană, slavă și română intrunită pretinde dela Magnificența Sa domnul rector, ca domnia-sa să dea o declarație sîrbătorească în scris care în formă de proclamație să fie afișată pe tabla neagră și care să culmineze în aceea că, la universitatea din Viena nu există nici domni de casa nici oaspeți, ci numai studenți absolut egal îndreptățiți. Această declarație are să combată clar, respicat și fără dublu înțeles punctul de vedere național-german și să pue odată capăt grandomaniei lor. Pe de altă parte organele academice au să îngrijască să nu rămăe numai frasă declarațiunea aceasta și ca sus-numitul abus în chipul acesta să fie șters cu desevîrșire.

Comitetul executiv al studențimei slave, italiene și române.

Răspunsul la acest manifest a fost depărtarea tuturor tablelor și afișelor, asadară și a celor germane, din aula universității.

Cu toate acestea, chestia departe de a fi închisă, negermanii voesc să ducă lupta

până la sfîrșit intru triumfarea frumoaselor principii, susținute de demnul avînt al unor sullete tinere și nobile — Universitatea intr'aceea s'a închis — chiar afacerile administrative să rezolvă prin postă, autoritățile s'au închis porțile — ear agitațiunile de stradă neavînd nici un reson în mijlocul unei populații filo-germane — același comitet al naționalităților a mai adus următoarea decizie:

Comitetul executiv al studențimei italiene române și slave dela universitatea din Viena declară că toți comilitonii lor sunt decizi a duce lupta pentru egala îndreptățire a tuturor națiunilor reprezentante din Cislaitania, cu bărbăție înainte — până când această egală îndreptățire va fi recunoscută formal din partea înaltelor autorități academice; de oarece cîtă vreme guvernul se opune de a rezolva chestiile universităților cehești, italiene și slovene, așa după cum de zeci de ani voința poporului înzădar o cere — se vede studențimea academică italiană, română și slavă necesită a pași în toate chestiunile ca civi academici egal îndreptățiți și nu ca oaspeți primiți din marinositate.

Comitetul executiv a decis mai departe ca în urma faptului că universitatea în timpul acesta e închisă și că astfel comilitonilor le este imposibil a manifesta demn pentru sfînta lor cauză, pe teritoriul academiei: să încunjure, până la deschiderea universității, ori-ce ostilități.

Până aicea partea cea frumoasă și entuziastă, cacl de aci înainte nori negri, adieri medievale întunecă și răscolesc activitatea pornită din sentimentele sincere ale unei părți a tinerimei universitare române.

Poate să fie două luni când unele chestii politice ne îndemnaseră să convocăm pe unii tineri, al căror interes pentru mișcările naționale cunoscut este și în liniște și fără sgomot să ne constituim într'un restrîns comitet a cărui menire era luarea unei atitudini oare-care vrednică de tinerimea română în toate chestiile de interes public cari direct sau indirect atingeau și tinerimea noastră universitară.

Agitațiile ultime le-am considerat deci de bine venite, ca accentuînd pe de-o-parte și elementul românesc dela Alma mater vienezese, sîrînd pe de altă parte în ajutorul aliaților noștri naturali, a Italianilor, cărora în aceeași zi de două ori li-s'a fost interzis întrebuițarea limbii italienești în aula universității, să ne satisfacem și noi sentimentul cel mai elementar de a fi considerați civi academici egal îndreptățiți. Am subscris deci sus numitele manifeste.

Eată motivele:

1. Am considerat pretinderea egalei îndreptățiri a tuturor civilor academici, de cel mai justificat și elementar principiu de morală, în statul poliglot Austria, unde afară de universitatea cehă din Praga și cea poloneză din Leov, nu există alte universități de cât de cele cu limba de propunere germană — susținute din fondurile statului austriac.

2. N'am considerat întreprinderile noastre drept o alianță politică cu Slavii (Bucovinenii trăesc rău cu Rutenii, cari de alt-fel au declarat că nu iau parte la nici o agitație studentească), ci considerând că interesele noastre, în acest punct, se identifică cu interesele slave, am mers mână în mână cu ei.

3. Am ținut de sfântă datorința de a ne ridica glasul nostru și a protesta acolo unde cei mai sinceri și iubiți aliați ai noștri, Italienii au făcut-o cu atât mai mult cu cât și propria lor dorință a fost și ne-au cerut direct aderența noastră. Fără îndoială am avut motive destul de grave de a eși odată din lincezeala de până acum și când toți ceilalți cer, să cerem și noi, să ne mai mișcăm și noi membrele amorțite.

Dar eată drăcia dracului! Aceia care erau mai chemați, în adevăratul sens al cuvântului, îndreptățiți să dea sus-numitele declarații, trăsesc din senin în «abendblaturile» vienense — următoarea?...

„Onorată redacțiune! Subscrișiți să roagă să rectificați notița apărută în prețuitul D-Voastră jurnal din 13 a. l. c. No 5456 sub titlul „Die Demonstrationen vor der Universität.“ E neadevărat că a existat sau că există peste tot un comitet executiv al studenților români din Cislaitania, deci neadevărat că un astfel de comitet ar fi luat vre-o poziție, de ori-ce natură ar fi aceasta față de demonstrațiile din loc. Cu deosebită stimă Dr. teol. V. Sesan, cand. jur. m. p. A. Sbiera cand. ing. m. p. M. Scraha cand. ing. m. p. I. Andreiescu, cand. forest. m. p. E. cav. de Cercavski, stud. jur. m. p. Leon Holco, cand. forest. m. p., I. Marian, cand. cult. techn. m. p. F. Kröl, cand. forest. m. p. I. Iliuș stud. ing. m. p. St. de Isar, cand. forest. m. p. M. Dobrovolschi stud. forest. m. p. Scripcor stud. forest. m. p. Dan student techn. m. p.

Las aprecierii marelui public românesc — această eroică desarmare — căci eu... eu ce să zic, n'am de cât lacrimi de milă și compătimire pentru toată afacerea.

Străinul s'a convins ce lanțuri de fer leagă unirea studențimei.

Domnii profesori, cari dela subscrierea manifestului nu-i mai salutau cu atâta respect pe comilitonii noștri — fac earăși complimente a la Turque, guvernul va însemna cu cerneală roșie numele ilustrilor patrioți și și-nțe băete, oase au să fie berechet:

Și »Tu felix Austria nube« raiu, nu glumă.

Mi-se pare că materialismul timpului a cuprins cu brațele-i de gheață toate straturile societății — și singura care ar fi fost să fie ferită de acest monstru — tinerețea — a cărei temperament, entuziasm și idealism ar fi fost să înlocuiască toată pierderea — ș'a închinat steagul.

Onoare excepțiilor.

Radium.

Asentări cu vârsare de sânge.

Uneltirile perversilor socialiști ovrei își dau deja roadele. Atâta au tot prostii aceste agenți fără suflet poporul, în cât acesta într'adever a crezut că făcându-se socialist, nu mai trebuie să plătească dare nici să dea cătane.

Incepându-se deci acum asentările mulți au crezut că li-se face o nedreptate și s'au opus executării legii.

Astfel s'a întâmplat luni în Chișineu, unde erau aduși la asentare feciorii din comunele românești Socodor, Nădab, Sinte, Cinteș și Chereluș.

Vezându-se mulți la un loc, tinerii au prins curagiu și n'au mai vrut să intre în sala de asentare, ci au primit cu huiduieli și petri pe sergentul de geandarm care i-a invitat să meargă în sală.

Geandarmii au folosit atunci armele. Pe cei cari s'au împotrivit, i-au rănit cu baioneta și după cum spune un ziar local, *câți-va feciori au fost străpunși.* Cei mai mulți tineri au intrat atunci în curtea prețurii, alții însă au luat-o la fugă prin comună, și unii au intrat să jefuiască prăvăliile. Geandarmii s'au luat însă după ei, i-au prins și pe 8 dintrînși i-au arestat.

Trist.

Guvernul francez și congregațiile catolice.

De când a ajuns în fruntea guvernului francez prim-ministrul Combes, un dușman pronunțat și implacabil al bisericii, nisuița de a despărți pe aceasta de câtră stat s'a urmărit eu un zel și mai înfocat ca sub ministerul Waldeck-Rousseau. Inverșunare mai mare nu s'a întâmplat poate numai pe timpul așa numitului regim de teroare în revoluțiunea franceză. Ce a dat prilej la atacul guvernului contra diferitelor ordine călugărești, atac, pe care guvernul și partizanii săi îl numesc defensivă contra atacului chiar al congregațiilor, pe care acestea l-au îndreptat contra Republicei? Se zice, că în școlile călugărești se creșteau mereu generațiuni dușmănoase actualei forme de stat; ear fiind institutele aceste numeroase, în cari se pregăteau viitorii regaliști, într'o bună zi ne puteam trezi, că superba Republică a fost numai un vis, care de grabă s'a nimicit. Că biserica latină pretinde necondiționată respectare a autorității ca să aibă și ea autoritatea pe care în statul politic o reprezintă monarhia, este neîndoios. Adevărat rămâne și faptul, că până când poporul, care mai eri alaltăieri diviniza pe cezari, a căror epocă de glorie în istoria Franciei s'a înrădăcinat adânc în sufletul simplu și sensibil al poporului, așa că și azi își aduce aminte cu înduioșire de acele zile mărețe, când Franția pășia falnic în fruntea națiunilor, — zic, până când poporul s'a împăcat cu noua stare a lucrurilor, până atunci biserica, și mai ales călugării, au rămas fideli tovarăși ai monarhiei. Este între atari împregiurări natural, că clerul să ofteze mereu după restabilirea ordinii de stat anterioare de oare-ce spiritul simplu natural al democraticei Republice nu face deosebiri între concetățeni, și diferitele clase sociale, nu tolerează ceremonii și multă etichetă, dar mai ales îi este urgisită autoritatea. Clerul care din cauza asta încă a pierdut mult din tradiționala-i vază, nu se mai poate încălzi, ci dorește curtea de altă-dată, și se simțește neabăgat în seamă, dat în laturi, desconsiderat — ceea-ce nu se poate admite, și asta este, ce-l doare.

Așa se explică de ce preoțimea rurală este adversară secretă, ear călugării dușmanii deschiși ai Republicei.

Este de sine înțeles, că simțind guvernele franceze pericolul, ce amenința serios Republica, să ia măsuri pentru a paraliza acțiunea cinurilor călugărești pe terenul instrucțiunii publice. Știm, cari au fost măsurile acele drastice radicale ce e drept,

dar eficace, întreprinse de guvernul Waldeck-Rouseau prin proiectul de lege pentru confiscarea dreptului de instrucțiune publică congregațiilor. Dar Waldeck-Rouseau n'a avut timp să execute legea prohibitivă, ce a creat, având aceasta să o îndeplinească urmașul său, faimosul Combes, care apoi a pornit adevărată razzie contra ordinilor călugărilor.

Prim-ministrul Combes a și corăspuns de deplin așteptărilor socialiștilor atești, deși odată era acusat de susținătorii săi, cari într'un rind, încurajați de șeful strălucit al rezultatelor, obținute de șeful lor francmason cu forța și violența, au cerut și cassarea creștinismului în Franția, — că nu procede cu destulă rigoare contra congregațiilor. Dar Combes s'a dovedit din cale afară destoinic, căci a regulat treaba învățământului public cum se cade.

Cu toată izbânda sa, raportată până aci în această materie, n'a putut rămânea fără eșec, căci în ședința camerei franceze la 15 Martie a pățit-o cu propunerea sa, de a confiscă dreptul instrucțiunii diferitelor congregații până în 5 ani. Contra propunerii sale a fost admisă cu 282 contra 271 propunerea deputatului Caillouy, că această confiscare să urmeze în 10 ani. Combes a simțit că solul i-se clătina sub picioare, de aceea a cugetat să-și întărească pozițiunea prin stoarcerea unei manifestațiuni ee încredere. Ear de asta a avut necesitate cu atât mai ales, cu cât și fostul ministru Millerand într'o interpelațiune încă ataca strașnic guvernul oscilant al lui Combes. S'a auzit adevărat earăși acuză în contra lui, că premierul francez nu mai face alta decât poartă mereu război contra congregațiilor, neglijând alte chestiuni sociale. În urma atacului acestuia se ridică numai decât *Jaurès*, improvizând iute un simulacru de apărare șefului său, ear deputatul *Bienvenu* a propus că parlamentul aprobă politica guvernului și își exprimă încrederea pentru energia, cu care guvernul urmărește acțiunea socială, ear ori-ce propunere ce ar avea de scop amânarea acestei acțiuni, o respinge. Propunerea lui *Bienvenu* a fost acceptată cu 284 contra 265, adevărat cu o majoritate de abia 19 voturi, ceea-ce înseamnă, că guvernul nici decum nu se mai bucură de încrederea camerei de mai înainte.

Când ne cugetăm, că guvernul se bucura totdeauna de o majoritate considerabilă în parlament că pe lângă guvern sunt grupate elementele destructive: socialiștii și republicanii extremi, nu este speranță ca ministrul Combes să se poată menține lung timp în fruntea afacerilor publice ale țării. Căci dacă și elementele mai moderate ale socialiștilor și republicanilor iau poziție contra guvernului, acuzându-l, că afară de persecutarea congregațiilor altă nu face, ceea-ce ei esplică ca o incapacitate vădită a guvernului, atunci trebuie să credem că steaua lui Combes este în apunere.

Din Dietă.

— Ședința dela 20 Martie n. 1904. —

În ședința sa de azi camera a primit ambele proiecte pentru contingentul recrutilor pe anul 1904. Discuția, la care a luat parte Egri György, Szederkényi, Nessi Pál și ministrul pentru apărarea țării Nyiri, a fost foarte scurtă.

Președintele Jakabffy deschizând ședința, dă citire protocolului ședinței trecute. După autentificarea lui, ministrul-președinte Tisza prezintă proiectul său de buget referitor la renovarea și repararea Teatrului Național, după care urmă primul punct din ordinea de zi: proiectul pentru stabilirea contingentului de recruți pe anul 1904.

Primul orator este *Egri Béla*, care combate pe rând toate afirmațiile vorbitorilor guvernamentali, zicând că datorința defensiunii comune nu porcede din sancțiunea pragmatică. Face o scurtă reprivire istorică asupra trecutului; provocându-se la legile referitoare la chestia asupra căreia discută, începând la 1525 și cuprinzând în seria argumentațiilor și sancțiunea pragmatică, se nisuește să dovedească, că obligativitatea apărării comune nu incumbă și Ungariei; ear dacă ar cădea și în sarcina ei, de sigur că nu pe baza pragmatice. În legătură cu asta se ocupă și de însăși sancțiunea pragmatică, demonstrând pe baza celor întemplate în dieta maghiară la 48, că expresiunea «pragmatică sancțiune» s'a furișat în legile dela 1848.

La fine declară că nu primește proiectul prezentând în numele solilor săi un proiect de rezoluțiune.

Președintele declară discuția de încheiată, în urma căreia ministrul Nyiri răspunde tuturor oratorilor cari au participat la discuțiune în general, rugând camera să respingă proiectele de rezoluțiune, adoptând proiectul său.

Raportorul ne mat luând cuvântul, se ridică

Bakonyi Samu, care declară pe scurt că partidul său tot-deauna va lupta pentru comanda maghiară.

Szederkényi și *Egri* persistă pe lângă primirea proiectelor de rezoluțiune prezentate de diferiții oratori în decursul dezbaterii; dar Camera le refuză, acceptând proiectul recruților în general.

La dezbaterea specială *Szederkényi* pretinde folosirea expresiunii: armata maghiară în titlul proiectului, ceea-ce ministrul Nyiri combătând, camera primește titlul original, și proiectul este admis fără discuție.

După pauză urmează proiectul pentru contingentul de recruți pe anul 1904.

Raportorul *Münich Aurel* recomandă proiectul pentru primire.

Nessi Pál ocupându-se de educațiunea militară, declară, că nu votează nici contingentul, din cauză că honvezii se cresc în spirit austriac, căci până când altă-dată honvezii puteau peregrina la monumentul dela Arad, asta azi este deja absurd.

Szederkényi zice, că întreaga organizație militară e o formală negare a parității austro-maghiare.

Cu asta dezbaterea s'a terminat.

După lămuririle ministrului de resort Nyiri, proiectul este admis în general.

La discuția specială participă *Nessi* și *Szederkényi*.

Nessi Pál cere, ca școalele reale să rămână acolo unde sunt de present și să nu fie mutate la marginile țării.

Szederkényi întreabă pe ministru, când va presenta proiectul pentru apărarea țării, deoarece-ce este vorba ca concesiunile să fie cuprinse într'insul.

După-ce răspunde Nyiri la întrebarea lui *Szederkényi* președintele încheie discuția ear proiectul se admite.

Urmează stabilirea ordinei de zi pentru ședința de mâine. Președintele propune ca mâine să urmeze la ordinea de zi dezbaterea asupra proiectului apropiat. Baro-nul *Koos* întreaba, dacă în acesta se va cuprinde și ridicarea listei civile.

Contele Tisza constată, că în privința asta camera poate decide separat. Insuși ridicarea listei civile o consideră de foarte necesară dar se alătură la părerea, ca aceasta să fie discutată în cadrul proiectului pentru buget.

Thaly Kálmán, roagă pe ministru președinte, ca în privința asta dînsul să facă primul demers.

În urma asta camera acceptă ordinea de zi propusă de președinte, care ridică ședința.

Discursul de tron japonez.

Tokio, 21 Martie. Micadul a deschis sesiunea extra-ordinară a parlamentului prin un discurs de tron, în care a arătat că relațiile față de puterile garante sunt tot mai amicabile. Guvernul a inițiat pertractări cu Rusia, dar în lipsa sincerității din partea Rusiei, am fost nevoiți a recurge la hotărîrea armelor. *Acum nu mai putem retira, până ce războiul nu-și ajunge scopul.* Micadul în sfîrșit face apel patriotic către toți supușii, să conlucre cu puteri unite la ridicarea gloriei imperiului și roagă parlamentul, să adereze la programul financiar al guvernului.

După terminarea discursului de tron, micadul în cuvinte recunoscătoare a făcut amintire despre trupe, cari în momentul acesta, în condițiuni extrem de grele, dau dovadă de statornicie și curagiu. Dieta a primit răspunsul la Mesagiu, în care se asigură Impăratului aderența parlamentului și se amintește că Rusia a călcat tratatul încheiat cu China.

La sîrbătoarea de deschidere a fost de față și moștenitorul de tron și o parte mare a corpului diplomatic.

Tulburări în Chereluș.

Inscrierea bărbaților în vîrsta dela 20 de ani în sus, cu scop de a se face statistica în vederea reformei electorale, a fost primită și la Chereluș, pe lunca Aradului, în același chip ca la Zarand. Țărani, seduși de uneltirile Jidovilor socialiști, au crezut că e vorba de vre-o blăstămăție administrativă și ast-fel s'au strîns și amenințat pe slujbașii cari făceau inscrierea, deși notarul Ilie Balta blînd și cuminte le-a explicat afacerea.

Nu s'a făcut liniște de cât după-ce s'au dus geandarmii la fața locului, precum s'a dus acolo și procurorul Dr. Meszlényi.

Telegrame.

Demisiunea ministrului președinte Körber. *Viena*, 21 Martie. În cercurile parlamentare se dă ca sigură știrea că ministrul președinte *Körber*, și-a dat demisia.

Antecedentele crizei izbucnite pe neașteptate sunt următoarele:

Situația guvernului, în urma atitudinii Polonilor, a ajuns în stadiu critic. O delegație a clubului polonez s'a prezentat adevă erii dimineața

la ministrul președinte *Körber*, dându-i de știre, că partidul are animositățe hotărîță în contra împrejurării ca membrii delegației să fie aleși azi după-ameazi ori mâine în ședința extra-ordinară a Reichsratului. *Körber* și-a dat expresiune mirării, că un partid serios îi face lui greutăți în aceasta și i-a rugat pe Poloni să-și aștepte răspunsul lui pe după-ameaz. *Körber* după-ameaz la 3 ore s'a dus la Impărat în audiență. Audiența s'a terminat la 3¼ și după-ce *Körber* s'a rentors, a început tratări cu comitetul executiv al partidului polonez. Resultatul tratărilor nu se cunoaște, dar în cercurile parlamentare se susține, că situația lui *Körber* este sdruncinată.

O altă depeșă vestește, că *Körber* la audiența de ieri și-a prezentat demisia *Monarchului*. Se amintește deja și de urmașul lui, în persoana locțiitorul provincial al Galitiiei, contele *Potocki*, care de câte-va zile petrece în Viena. După o altă versiune *Körber* azi ori mâine va disolva Reichsratul.

New-York, 21 Martie. Vaporul «New-York» care pleca din American Rine, spre apus de Cherbourg, s'a înisipat. Cu mare greutate a putut să scape însă din strîmtoare și a ajuns astfel la Cherbourg, cu marfa și călătorii ce avea pe bord. Continuându-și drumul spre Southampton, aproape de Furtclas s'a ciocnit de vaporul «Asaye» care mergea spre India cu 400 călători. Ambele vase au suferit avarii, dar nu în așa grad în cât să nu-și poată urma drumul.

Londra, 21 Martie. Știri autentice desmint categoric asertiunea de ieri a presei rusești privitoare la învingerea ce ar fi avut-o Rușii asupra Japonezilor. *Dimpotrivă*: la Jalu au fost bătuti Rușii și prinderea celor 1800 Japonezi este o simplă invenție.

Se crede tot mai mult că între China și Rusia are să izbucnească un războiu.

Atitudinea Chinei. *Petersburg*, 21 Martie. După depeșe sosite din Peking, atitudinea Chinei, inspiră tot mai multe îngrijiri. Prefectul orașenesc și ministrul de externe principele Natu, a concentrat în jurul Pekingului la vre-o 20,000 oameni, pe cari afirmativ japonezii i-au instruit.

Dublin, 22 Martie. Vasul cu ventrele german «Monna» spre răsărit de *Leutschift* s'a ciocnit cu alt vas, «Lady Cairus». Acesta s'a scufundat îndată ear călătorii și persoanele de serviciu s'au înecat toți. «Monna» a ajuns, cu mare greutate, aici.

Londra, la 21 Martie n. Din *Tiencin* se telegrafiază, că dispozițiunea războinică a populațiunii chineze, este foarte ostilă Rușilor, așa că tot mai mult se întărește verosimilitatea, că China se va amesteca în războiu.

Petersburg, la 21 Martie. Căpitanul statului maior *Ivscov*, care a tradat secrete militare Japonezilor, după prealabilă eschidere din armată, a fost condamnat la moarte și executat.

Christiania, la 20 Martie. Căpitanul norvegian plecat la fața locului de războiu, a avut o întrevedere cu generalul *Kuropatkin*, care a zis că războiul nu avea o durată de cel puțin 2 ani.

DIN ROMÂNIA.

Conferința dela cercul militar. Joi seara a avut loc la cercul militar din Capitală conferința dlui general A. Angheliescu despre „Tim-pul de instrucție al infanteriei și idei pentru reorganizarea ei“.

Conferința a fost onorată cu prezența M. S. Regelui și A. S. R. Principelui Ferdinand, a dlui ministru de războiu și președinte al consiliului D. A. Sturdza, etc. Au mai asistat dl general Coandă și întreg consiliul inspectorilor generali care a fost convocat pe Vineri la ministerul de războiu.

Dl general Angheliescu a arătat că astfel cum e organizată astăzi infanteria corespunde tuturor cerințelor moderne ale unei armate bine organizate și deci reducerea termenului militar la doi ani în loc de trei, ar fi să avem un număr mai mare de soldați bine organizați militărește, pentru cari s'ar cheltui cu 845-376 lei mai mult de cât astăzi.

M. S. Regele, A. S. R. Principele și dl Dimitrie Sturdza au felicitat pe conferențiar. După conferință s'a servit un punch.

La orele 11.15 M. S. Regele și A. S. R. Principele au părăsit sala cercului.

Expozițiunea tinerimei artistice. Până acum s'au primit la Atheneu pentru expoziția „Tinerimei Artistice“, care se va deschide la 14 Martie, peste 50 de aderenți, între cari putem cita pe N. Grigorescu cu 4 admirabile lucrări inedite; d-na Cuțescu cu un foarte interesant studiu de nud care a figurat la Champs de Mars din Paris; 5 bronzuri de Gustav Purchner, un apreciat sculptor vienez, Mărculescu Grant, Popescu, Steriade din Paris, etc.

Războiul ruso-japonez.

Știri sosite din străinătate prin poșta.

— La 1 Martie depeșa generalului Zilinski cu data de 24 Februarie anunța că la riul Liuntangan(?) s'au aflat posturi fortificate și cu grajduri ale cavaleriei japoneze. La Panssen s'a dat peste un post de 4 japonezi, din cari trei au fugit, iar unul a fost ucis. S'au aflat cartușe cu o substanță explosivă necunoscută. Portul Elena, de care se spune că escadra japoneză l'a cercetat cu proiecțiuni luminoase, se află la Nord de Gensan (Coreea, coasta răsăriteană).

Știrea cea mai însemnată e că abia acum s'a descoperit că ofițeri japonezi au spionat și fotografiat tot ce au voit dela Petersburg la Vladivostoc, dela Arhanghel și Kronstadt până la Odessa și Batum. În Odessa au fost o mulțime de spioni japonezi. S'au prins ofițeri deghizați în călugări la Volga, gata a arunca în aer un pod principal. Un ofițer din Petersburg povestește cum a călătorit odată în tren cu un japonez, foarte afabil și nostim și că la multe stații îl eșeau înainte japonezi, lucrători, cu cari vorbea și după plecarea din acea gară lua note. Chiar s'a mirat cum ofițerul japonez se punea în legătură cu asemenea inși de rind.

S'au descoperit japonezi servind pe la bărbieri, prin cafenele, pela particulari și în deosebi la militari superiori și cum că mai toți aveau aparate fotografice. La Odessa, într'o familie greacă, se afla ca servitor un major japonez, care avea aparate fotografice și bani din belșug.

— Crucea roșie rusească are un milion de ruble, adunat acum, și a trimis pe baronul Knoring la Berlin pentru a studia instalațiile dela Neubabelsberg (Potsdam) pentru a organiza el o expediție pe teatrul războiului.

— Admiralul Makarof ar plănuși un atac contra flotei japoneze pentru a o slăbi și deci a ușora lucrarea flotei din Baltica. Rușii ar fi hotărâți a nu da piept cu Japonezi până nu vor fi 300.000 în Mandșuria. O armată rusă de 200.000 ar fi menită a ține în respect pe chinezi.

— Din Tokio se desminte că vasele japoneze ar fi suferit stricăciuni mari, căci se vor putea repara într'o săptămână fără a fi scoase în docurile uscate. — „Lokalanzeiger“ află că debarcări la gura Ialului nu se pot face din cauza gheței. — Makarof a poruncit să nu se risipească

munițiile pentru tunurile mari. — Japonezi, zice „Daily Chronicle“ vor să aibă usufructul tuturor proprietăților împăratului Coreei. Atașatul militar al Japoniei e numit consilier al ministrului de războiu coreean de Japonezi.

— „N. Fr. Pr.“ arată că știrile despre căderea Port-Arthurului s'au dovedit false; dar, „unde nu e foc, fum nu eșe“, deci situația acolo trebuie să fie foarte rea. Poziția Port-Arthurului e rău aleasă, căci flota îl poate bombarda din trei părți: de pe apă, și dela puncte, unde tunurile forturilor nu pot lovi; apoi tragerea indirectă de pe mare poate face daune grave orașului și clădirilor militare, ba chiar vaselor din portul interior. Ținerea Port-Arthurului e peste putință, dacă n'o fi având magazii pentru muniții sigure contra bombelor. De asemenea trebuie cazarmele apărute bine, în cari soldații să se poată odihni după oboselele luptei. Se pare că lipsesc. Nu s'a luat de asemenea măsurile de a face să nu poată lua foc acoperișurile. În asemenea condiții, față cu tunurile japoneze, cari bat dela 10—16 kilometri, dela N., V. și, e greu ca Port-Arthur să nu cază.

JAPONEZII.

Extrageri dintr'un studiu: Japonia, istorie după izvoare japoneze și schițe etnografice, de W. Koch.

... În legătură cu înlăturarea influinței preotești din școală e faptul că la poporul japonez ceremoniile religioase joacă un rol secundar. Un autor nou (Globus, volumul 32, Nr. 4) a explicat fenomenul acesta ca o „incapacitate de a concepe idei abstracte“ ca o „lipsă de căutare după idei abstracte“. Aceasta este o eroare absolut fundamentală, de oare-ce facultățile intelectuale ale Japonezilor nu sunt mai înapoși nici cu un fir de păr de acelea ale națiunilor civilizate din Europa. Să facem onoare adevărului. Ce numeroase cercetări despre Japonia nu cuprind acum scrierile istorice! În loc să relevem aci propriile mele experiențe pe care le-am adunat în interval de șase ani de profesor universitar, las să judece un om care a petrecut timp de treizeci de ani ca medic în Japonia. El îmi scrie... Aproape nu există popor la care profesori și studenți să se ocupe așa de mult cu Spencer și cu alți filosofi ai timpului modern ca aici. Cine voește să studieze psihologia unui popor trebuie să-l cunoască mai întâiu temeinic limba. Și atunci chiar, o judecată sigură nu se poate face decât după mulți ani de observații temeinice. N'am văzut la Japonezi ură în contra străinilor, dar am observat purtarea rea a multor Europeni în Japonia...

ATITUDINEA CHINEI.

Până acum războiul între Rusia și Japonia n'a avut nici un efect, nici o influență asupra neutralității celorlalte Puteri. Era teamă ca puterile europene să nu ia parte în războiu și până acum vedem că toți au rămas spectatori mai mult sau mai puțin interesați.

S'a crezut că Coreea poate să se aventureze în acțiune, dar' tratatul între Coreea și Japonia a dovedit că și pericolul acesta e înlăturat.

S'a crezut că Statele-Unite vor interveni, dar' atitudinea de până acum a lor și declarațiunile d-lui Roosevelt au probat că și America nu vrea să tragă sabia pentru unul din cei doi beligeranți. Ușor de înțeles, că toate acestea nu dovedesc cum-că până la finea doinei nu s'ar putea ca echilibrul să se sdruncine și neutralitatea să dispară.

Dacă nici un stat dintre cele interesante nu s'a mișcat până acum, este că șansele războiului nu par a se fi declarat în favoarea definitivă a nici unuia din cei combatanți.

Când însă pericolul ar fi evident, și victoria Rusiei ori a Japoniei ar jigni interesele altora, se prea poate ca chestiunea să se complice, mai ales dacă partea victorioasă nu va vroi să se resemneze la condițiunile impuse.

Dar, dacă pericolul nu s'a manifestat până acum din partea vre uneia din Puterile interesante, privirile sunt îndreptate spre China și teama există ca nu care cum-va imperiul ceresc să-și schimbe atitudinea. Atitudinea Chinei este enigmatică. Se știe însă ura cea veche a Chinezilor

în contra străinilor și posibil este ca într'un moment dat o manifestațiune ostilă să dea naștere la consecințe singeroase. Deja se răspândesc în China buletine revoluționare cari atâta populațiunea. Și pericolul pare a fi așa de evident, în cât legațiunile străine din capitala Chinei iau măsurile de urgență pentru siguranța vieții și își întăresc trupele lor de siguranță.

Apoi China a trimis trupe la nord, face pregătiri militare, se întărește, caută să profite de moment și vrea să proclame războiul străinilor.

Nota Statelor-Unite de acum cât-va timp în privința Impunerii neutralității Chinei și a faptului de a se lua măsuri pentru siguranța străinilor, era prevăzătoare și la locul ei.

Un pericol din partea Chinei poate amenința ori când așadar' neutralitatea și Europeanii sunt destul de preocupați de aceasta.

PENTRU ABONENȚII NOSTRI.

Fiind spre finea cuartalului, rugăm pe toți cei cărora le expiră abonamentul la 1 Aprilie n. să bine voiască a-și reînnoi din vreme, încă de p'acum, abonamentul, ca astfel regulata expediție a ziarului să nu sufere întrerupere ori întârziere.

Facem din nou atenți pe toți cititorii, că abonamentul este a se plăti anticipative, deoarece-ce și noi d'as menț astfel trebuie să facem plățile. Să nu se simtă nimeni atins în încrederea ce trebuie să ni-o înspire dacă pentru regulatul mers al administrației ne am simțit îndemnați a trimite ziarul numai celor cari și-au plătit înainte abonamentul ori prin vre-o scrisoare ne-au avisat să i trimitem „Tribuna“... Îndeosebi prietini să nu fie superați, ci să ne permită ca dacă pretindem punctualitate și sprigin, apoi în primul rînd pe ei să-i socotim datorți a da exemplu în tot ce privește bunul mers al ziarului. Ear fără regulă administrativă, nu se poate susține un ziar, fiind prețul abonamentului singura noastră sursă de susținere.

Administrația „Tribunei“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Martie 1904.

— **Candidatul opoziției din Timișoara.** Se comunică din Timișoara, că cercurile opoziționale de acolo vor pune totuși candidat cu toate că *Földes Béla*, profesorul universitar, cărui îl imbiaseră candidatura — n'a primit-o. Acuma s'au hotărât a pune un candidat din localitate și anume ori pe profesorul dela gimnaziul piariștilor de acolo, *Cseh Lajos*, ori pe avocatul *Muth Gáspár*. După-cum ni-se comunică, guvernul a trimis la Timișoara pe *Șerban de Voila*, fiind ceilalți agenți electorali: *Pachomie* și *de Sombati* ocupați în Nădlac. *Ciocan* va fi trimis probabil la Brașov. Totuși sunt de ceva foios și mamelucii guvernului.

— **Alegere.** Deputat sinodal pentru cercul Geoagiu a fost ales unanim dl Dr. Ioan Margita, avocat în Geoagiu, unul dintre tinerii noștri avocați de valoare. Il felicităm și felicităm și cercul electoral.

Ținem să înregistrăm ceva și din prelu-diul alegerii: secretarul I. P. S. Sale dlui Mitropolit Meșianu inundase cu scrisori cercul, căutând să înduplece alegătorii în favorul dlui Dr. A. Munteanu din Orăștie, care nici din puterile proprii, nici ajutat de protopopul Domșa și Mitropolitul dela Sibiu n'a reușit să intre în Sinod la alegerile generale. N'a reușit nici acum... Incet, dar se face și în archidieceasă selectiune.

— **Constanța Hodoș.** „Voința Națională“ scrie: Repetițiile pieselor „Aur“... și „Mântuire“ ale d-nei Constanța Hodoș continuă regulat pe scena teatrului Național, promițând numeroșilor

doritori cari s'au grăbit să-și reție bilete pentru seara de Marți 9 Martie, una din cele mai reușite reprezentări din stagiunea aceasta.

Cu această ocazie publicului îi va fi îngăduit să mai auză odată răsunând pe scena teatrului Național o limbă curat românească, în care sunt exprimate cele mai sincere și mișcătoare sbuciumări ale sufletului omenesc.

În scurt, un îndoit succes, literar și dramatic, în perspectivă.

— **Promovare.** Anunțăm cu plăcere că dl Aurel Jancu a fost promovat Sâmbătă de lector în științele politice la universitatea din Cluj.

Felicitările noastre!

— **Hotărâre înțeleaptă.** În sinodul protopopesic al Iliei, ținut luna trecută, discutându-se asupra lipsei mari de învățători calificați, cum și de preoți, — s'a luat hotărârea, ca fiecare preot să stăruie în satul său pe lângă oamenii cu stare mai bună, să-și dea copiii la școli mai mari, în gimnasilor, și apoi să îi ducă la teologie și pedagogie, crescându-și astfel din mijlocul lor tineri potrivii și calificați a ocupa posturile de preoți și învățători din tract.

În sinoadele viitoare se va da raport serbătoresc și cu laudă despre cei ce au putut îndupleca din satul lor pe unii ori alții la acest lucru bun! Bună hotărâre! („Libertatea“)

— **„Ține-ți gura“.**... Ediția de Sâmbătă seara a ziarului socialist „Munkás Híradó“ comunică un fapt foarte caracteristic pentru ministrul președinte Tisza. Comunicatul este următorul:

Din Salgotarján pentru greva din urmă 40 de muncitori au fost escortați de solgăbiru din comună. Greva — zic muncitorii — a fost aranjată de direcțiunea însăși, ca să aibă motiv a împedeca organizarea. Domni străini au capacitat pe un miner, să-și hotărască colegii a se pune în grevă, spunându-i că în țara întreagă a izbucnit greva minerilor. Muncitorii seduși, deși deja a doua zi, au început munca și d'atunci nu s'a mai întâmplat nimica — o campanie de soldați a fost adusă la fața locului și cu ajutorul acestora au fost deținuți toți muncitorii, cari au participat vreodată la ceva mișcare. Nu mai puțin de cât 120 oameni au fost prinși. Societatea pe toți aceștia i-a scos din serviciu și poliția s'a dus la toți proprietarii de casă la cari locuiau muncitorii, silindu-i să le abzeică locuințele. Dintre cei 120 deținuți, 40 de inși au fost apoi escortați din Salgotarján pe cuvântul că sunt fără ocupație și pentru-că au recunoscut că sunt socialiști. Muncitorii escortați au venit la Budapesta și sub conducerea unui încredințat al partidului social-democrat s'au prezentat la ministrul președinte Tisza, la audiență. Oratorul deputațiunii arată cum 120 de familii sunt fără existență și relevă nedreptatea ce li-s'a făcut celor 40 cari au fost escortați de autorități. Ministrul președinte a întrerupt pe vorbitor și a declarat că toate s'au făcut conform îndrumărilor sale; muncitorii s'au pus în grevă și dinsul a dat ordin că turburările să se zadărnicească cu orice mijloc. Oratorul deputațiunii la asta a reflectat următoarele:

— Escelență! Binevoiiți cel puțin a asculta pe oamenii aceștia să Vă spună ce nedreptate li-s'a făcut.

Ministrul președinte enervat s'a răstit asupra acestuia:

— **Ține-ți gura!**

Cu asta s'a întors și a arătat deputației spatele. Membrii deputațiunii s'au uitat uimiți după ministrul ce dispăruse, pe urmă au plecat. Mulți dintre mireni cu lacrimi în ochi au părăsit pompoasele saloane.

— **Turburările în Zagreb.** În capitala Croației ear e conturbată pacea. Dum. înainte de amiază adică universitarii rusofili în unire cu sârbii în sunetele de cântări naționale au mers până naintea casei doctorului Frank, unde au produs o larmă infernală. Demonstrații înarmați cu ciomege au început apoi cu o ploaie de pietrii asupra casei lui Frank. Partidele contrare se întâlniră în sfârșit și se luară la bătăle așa, că a fost necesitate de intervenție polițială cu arma. După-ce demonstrații au fost ri-

sipiți, poliția s'a postat naintea casei lui Frank, redacțiunii Obzor, edificiul de bancă sârbesc, ocupând toate locurile, cari erau amenințate de demonstrații. Pe strade circula patrula, deoarece-ce este teamă, ca turburările se vor repeși de seară în măsură și mai mare.

După amiază demonstrațiunea a continuat. Studenții s'au adunat naintea statuei lui Jellasic, cântând imnul național. În timpul cântărei pe strada Valeria au apărut contra demonstrații, asvirlind asupra lor cu pietri, ceea-ce provocă o aspră bătae. Situațiunea prezentă același aspect, ca cu ocaziuni demonstrațiilor din anul trecut.

— **Logodnă.** Anunțăm cu deosebită plăcere logodna d-lui Emanuel R. Barabasz comptabil la Cassa de păstrare din Sasca-Montană cu gentila Domnișoară Octavia-Veturia-Victoria Stoica din Abrud.

Călduroase felicitări!

— **Cărțuș de dinamită — explodată.** S'anunță din Milano, că în casa inginerului d'acolo cu numele Mistaglia, s'a întâmplat o mare nefericire. Inginerul arăta familiei un cărțuș de dinamită pentru pescărit, când de odată cărțușul a explodată. Dinamita l-a omorât pe inginer, iar alți doi membri ai familiei au suferit grave contuzuni.

— **Curs de contabilitate pentru meseriași.** Vineri 11 Martie a. e., la ora 8 seara s'a inaugurat la „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ cursul pe contabilitate pentru măiestri și sodali. Scopul acestuia este a instrua în purtarea socotelilor și a corespondenței necesare fiecărui meseriaș. Instrucțiunea a binevoit a o lua asupra-și dl Ioan Vătășan, funcționar la „Albina“. La inaugurarea au participat, pe lângă 30 membri, măiestri și sodali, înscriși la curs, comitetul Reuniunii în frunte cu pres. V. Tordășianu. Cursul se ține în fiecare Miercuri și Vineri la ora 8 seara. În acest scop localul e prevăzut cu bănci școlare, cu tablă de părete etc. Prin aceasta întreprindere Reuniunea săvârșește o lucrare culturală de mare importanță, căreia i-a dat expresie atât dl Vătășan cât și presidentul Reuniunii.

— **Sinuciderea unui politician austriac.** Se telegrafează din Viena că Dr. Iorstorff Ulrich cavalier, membru în Dieta provincială din Moravia, Sâmbătă după-amez a sărit dela etagiul II al locuinței sale pe trotuar și a murit la moment. Vestea nenorocirei a produs regrete generale în Reichsrath. Iorstorff și-a luat viața, după o versiune, într'un moment de întunecare a minții, ear după o altă versiune pentru derangiere materială.

— **Sinuciderea unui jude francez.** Se telegrafează din Paris, că judele de tribunal din Lyon, Meyer care era acusat că a jucat bacara fals și pentru aceasta a fost tras în disciplinar, s'a sinucis.

— **Moartea ducelui de Cambridge.** Prințul George Frideric, duce de Cambridge, născut la Londra la 26 Martie 1819, membru al camerei pairilor, a murit la Londra Vineri dimineața.

Ducele de Cambridge, a luat parte la războiul din Crimeea, ca comandant al diviziei I din armata engleză. S'a distins la Alma, Balaklava și Inkermann.

Fu numit în 1856 comandant șef al armatei de uscat, apoi feld-mareșal în 1862.

Căsătoria sa morganatică cu Louise Farebrother, artistă, care n'a fost recunoscută de regina Victoria a făcut mult șgomot. Copiii ducelui de Cambridge poartă numele de Fitz Georges.

— **Moarte aparentă.** Din Drezda se comunică un cas de moarte aparentă, care a produs multă senzație. O fetiță de 12 ani a fost declarată de moartă din partea agentului care constată moartea. A fost transportată la morgă depusă într'un sicriu și între luminări când deodată cu câte-va minute înainte de a fi dusă la groapă, și-a deschis ochii și a început să vorbească. Spaima celor din jurul ei a fost nedescris. Așa că-și va, mai curajos s'au apropiat de fetiță, pe care au dus-o apoi acasă și a fost luată în îngrijire. Medicii speră să fie scăpată.

— **Di Ioan Pișlea,** profesor la școala de specialitate c. și r. de sculptură din Câmpu-lung (Bucovina), pătruns de importanța cauzei clasei meseriașilor noștri a dăruit fondului de 20 tileri întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vinzare pe seama meseriașilor noștri, suma de 20 cor.: la același fond a dăruit dl Zenovie Popovici, învățătoriu în Reșinari 1 cor., și Vic. Tordășianu, 10 fil.

— **O nouă fundațiune a lui Andrei Carnegie.** Despre regele oțelului, miliardarul Andrei Carnegie, care din simplu învățacel de lăcătar a ajuns la o avuție colosală, ear sosește o nouate din țeara transatlantică. Până când alți milionari și miliardari americani cumulează la tesaur peste tesaur, ori fac adevărata risipă din bogăția fie moștenită fie câștigată de ei înșiși pentru diferite caprițe, până atunci liberalul Carnegie face fundațiune, înființează universități și biblioteci, ajutând diferite societăți etc. servește cu un cuvânt scopului filantropic.

Cum se vestește din *New-York*, nobilul iubitor de oameni a dăruit 2 $\frac{1}{2}$ milioane de dolari pentru înființarea unui colegiu pe seama inginerilor, tehnicilor și electrotehnicilor. — Este adevărat, că dacă Carnegie altcum nu putea să-și procure renume în istoria culturală a patriei sale, apoi de sigur, că în calitate de Mecena ocupă locul de frunte.

— **Despre ce vorbește femeea.** Vorbirea ce e drept, servește după părerea lui *Talleyrand* pentru a ne ascunde cugetele, dar în sfârșit nu tot omul este atât de politicoș să facă secret de opiniunile sale diferite ce îi preocupă, ci le tradă fără nici un scrupul. Drept aceea nu este fără de folos ori chiar indiferent, a-ți lua osteneala și a face observarea cari gânduri preocupă pe om mai ales, în cazul de față pe femeie. Un observator german, care a avut timp să se ocupe și cu o atare statistică, a făcut următoarele, experiență. Anume dintre 100 de femei pe 20 le-a surprins în discurs despre servitoare; pe 13 despre copii; pe 15 despre vecini; pe 10 despre distracție; pe 6 despre morburii și religione; pe 18 despre diferite chestii. Primul loc îl ocupă așa dar tema despre servitoare, al doilea tema despre copii, ceea-ce prezintă în lumină destul de favorabilă o femeie germană de casă. Foarte de favorabilă, ori poate chiar favorabilă (cum o ia) pentru bărbați se prezintă tema asupra lor, despre cari foarte puțin s'a vorbit. Probabil că numai puțin bine ori puțin rău au putut spune despre ei sârmăni.

— **Durere de stomac.** *Sgârșciuri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de apetit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.*

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelii, flegmei și iritațiunii gâtului este de un efect eminent, pastilele de pept »*Senega*«. Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la »*Maria Fecioară*« a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

— **Coruri bărbătești,** cvarteturi de Trifon Lugojanu:

1. *Calea mândrei și Dorul*, 1 — cor.

2. *Învierea* (poesia de Eminescu) — 2 cor. De vânzare la librăria Petru Simtion în Arad și la autor (profesor seminarial).

— **Se caută pentru una dintre cele mai mari și renumite bănci de asigurare domni inteligenți, cari până acum nu s'au ocupat cu asigurări, — în loc și în provincie, cu plată fixă și mare venit lateral. Ofertele sunt a se trimite sub »Fixum« la administrația foii »Tribuna«.**

— **Sămânțe bune.** Cine își iubeste grădina și vrea să se bucure de cele mai frumoase flori și legume, să-și cumpere semințe dela furnisorul curței regale *Edmund*

Mauthner în Budapesta. Str. Rottenbiler Nr. 33, care trimite gratuit la dorința ori-cui catalogul ilustrat pe 226 de pagini, și care indică prețurile. Acesta conține pe lângă semințele cele mai excelente, o mulțime de flori și legume interesante și surprinzătoare, cu stil perfect maghiar și român se primește numai decât în cancelaria avocatului.

Intimpinare.

Primum următoarele cu recercarea să le publicăm:

În foaia „Tribuna“ Nr 26 a. c. a apărut un articol vătămător contra persoanei mele, la care grăbesc năntea publicității a răspunde celui, care din tuță face larmă, afirmă neadevăruri, și îmi vătămă onoarea. La prima citire m'a atins cu greu cuprinsul articolului, dar fiind convins că de 28 de ani, de când servesc ca notar comunal, trecutul meu până acuma este nepătat, ba pot zice; că spre stricarea și dăuna comune or din acest notariat și a omeniei pără acuma nici-odată n'am comis nimica, ear ce spre binele și folosul comunelor am făcut în decursul serviciului meu, aceea nu voesc eu a aminti, căci știu și pot dovedi comunele. Asemenea pot zice; că atât cu purtarea mea ca om și ca dirigător cât și cu conducerea oficiului ca notar, superiorilor mei până acuma nici-odată rușine, neplăceri și neîndestulare nu le-am cauzat. De aceea fie sigur cel-ce m'a atacat, că atacurile sale neadevărate nu îmi va clătina nici onoarea nici poziția mea.

Causa mișcărilor contra inv. I. Barzu devine de acolo, că de când dînsul a ajuns de învățator în comuna Șistaroveț, de atunci încolo a început pacea și liniștea a se turbura. În anul 1899 I. Barzu la toate forurile bisericesti și populice a acuzat comuna, că i datorează peste 1000 fl. în salariu, și vre-o sută septezece și trei metri de lemne adevărat mai mult cât de facto figurase restanția contribuenților de cult în comună. La acuzele multe comuna respective comitetul parochial a hotărât liquidarea socoților culturale dela anul 1894—1899, și cu efectuarea liquidării m'a încredințat pe mine ca pe notarul comunei; am și primit dar nu bucuros, apoi fără jurnal de încasare și spese, numai pe baza cvitelor și alte manuale a cassarilor am constatat, că are pretensiune în bani 2 fl. 87 cr. ear în lemne 132 de metri. Acest rezultat s'a așternut năntea comitetului și sinodului parochial și s'a și aprobat. La apelata inv. I. Barzu a liquidat de nou aceste socoți culturale părintele I. Vuculescu, dl protopop V. Hamsea și dl exactor consistorial Dem. Muscan, cari liquidări și supracensurări au durat până la anul 1901, când și Ven. Consistor prin concludul său de sub Nr-ii 3718, 3719 și 3721 — 1901 a stăvilit pretensiunea restantă a lui I. Barzu, în salariu 2 fl. 87 cr. ear în lemne 104 metri. dar pentru încurcăturile și păcatele sale constatate în aceste socoți, dînsul n'a fost nici pedepsit nici dojenit și fiind-că liquidările au durat 2 ani de zile I. Barzu tot una a acuzat comuna la administrațiunea comitatensă, la inspectorul regesc, la pretură, apoi și prin avocatul Dr. Magdu a atacat și zălogit averea bisericii pentru pretensiunea sa neadevărată de 350 coroane salariu și 158 de metri de lemne.

Au conturbat și iritat spirite contra lui I. Barzu cele făcute de dînsul și în socoțile culturale pe anul 1902, unde la acusa comitetului și sinodului parochial dl D Muscan investigând cauza în fața locului pe baza celor constatate învățatorul I. Barzu în anul 1903 i Nov. a fost din partea Ven. Consistor, suspendat din post preventiv până la finirea investigațiilor și aducerea sentinței meritoriale în cauza sa disciplinară.

Sub durata suspendării sale, inv. Iulian Barzu tot una se făluia, că nu-i pasă de nime în comună, că nu se închină la șubă și opincă și că nu peste mult timp va fi earăși repus în postul său, și ca să terorizeze pe acei indivizi cari cu ocaziunea investigațiilor contra lui, au spus numai adevărul, s'a folosit de minuta convenirei cu dînsul ori pe stradă ori la casa comunală, și acolo provocând cu ei ceartă, cu martorii săi permanenți când pe unul când pe

altul a improcesat pentru vătămare de onoare și alte asupriți combinate de dînsul.

Când la 9 Martie st. n. conducătorul oficiului parochial a căpătat îndrumare, ca pe învățatorul suspendat I. Barzu să-l repună iară numai provisor în postul său, aceasta procedura într-o atăta a revoltat spiritele întregi comunei încât comitetul parochial întrunindu-se la o ședință extra-ordinară, au întervenit la conducătorul oficiului parochial, ca să nu efectuească ordinul de repunere, pentru-că comitetul parochial îl va protesta și până ce va decide și sinodul parochial în această cauză, telegrafic a rugat pe Ven. Consistor, ca să revoace ordinul de suspendare, și până la finirea investigațiilor și aducerea sentinței — cauza să o țină în suspens, a încunostițat pe Ven. Consistor și despre aceea; că în această cauză comună a întervenit telegrafic la ministru de cult și la inspectorul regesc. În 13 Martie n. fiind convocat sinodul parochial și pentru alte afaceri, cam circa 120 de membrii au luat parte, cari sus și tare au protestat ordinul de repunere a inv. I. Barzu, declarându-l de ilegal și vătămător, afară de 3 indivizi.

Mai departe au hotărât a se esmite din sinod cel puțin 50 de membrii cari cu petitul în mână să se prezinte năntea Ilustratului Sale Dn. Episcop și în numele comunității să roage revocarea ordinului de repunere și până la finirea investigațiilor cauza să o țină în suspens, la care hotărâre în ziua următoare adevărat 14 Martie au și plecat din comună 36 de membrii rugându-mă special și pe mine ca pe notarul comunității, să merg cu deputația la Arad. Acesta din datorință față de comună și în interesul adevărului am trebuit să primesc și să fac, asta este purul adevăr care întreagă comună îl poate dovedi.

Execuția amintită contra lui I. Barzu nu eu ci un individ din comună a pus la cale, care fiind ca martore provocat de I. Barzu în procesul intentat de dînsul, contra lui Moise Neda, după ce condamnatul a solvit toate speșle și diurnele martoriilor stăvrite prin județ acelea I. Barzu li-a ridicat și păpat, apoi fiind-că ia mai multe provocări dînsul nu a voit a p'eda diurna respectivului, acela a fost constrâns, pe cale execuțională a încassa dînsul.

Minciună infamă este și aceea afirmare; că eu aș fi împedecat solvirea salariului său pentru că cultul are cassarul său separat salariul învățătoresc nu m'a privit pe mine. Așa dar ia la cunoștință, că până ce nu ești afara la vedere, să te cunosc și știu că cine ești, până atunci la un alt răspuns nu mă voi mai dimitte.

T. Suricescu.

Sfaturi bune.

Contra nasului lucitor. Când nasul vă lucește, e de sigur neplăcut. De aceea, cred că o să vă fie pe plac dându-vă un leac ușor ca să scăpați de lucirea nasului.

Iată ce să faceți: spălați nasul cu apă cât se poate mai caldă, care să fie alcoolizată ușor cu apă de Colonia. Asta-i totul.

Firește, să vă feriți să puneți pe obraz corpuri grase, și când vă ștergeți, s'o faceți ușurel, nu apăsând.

*

Buze roșii. De sigur, tare ați dori să aveți buze roșii. Vă recomand următorul procedeu:

După-ce vă faceți toaleta, turnați câteva picături de apă de Colonia pe buze, frecăți cu o servietă cam țâricică, și o să căpătați buze roșii.

Am cunoscut o persoană care, pentru a-și face buzele roșii, mesteca nucă de coca, dar nu afirm că acest procedeu ar fi eficace.

Coafor.

Economie.

Pentru prășitorii de vite. Vestim prin aceasta pe cei interesați că comisiunea economică a comitatului nostru a pus la dispoziția Reuniunii noastre agricole din fondul pentru prășila vitelor suma de 1792 cor. 50 fl., politice cum și pentru micii proprietari împrumuturi ieftine și repătrările de vaci de prășilă, făcută cu întevnirea inspectoratului districtual pentru prășila vitelor și cu concursul subscrișului comitet.

În vederea espoziției, împreună cu târgul de vite de prășilă (al XV-lea) și cu împărțire de premii în bani, cel va fi comisiunea economică a comitatului nostru, la 6 și 7 Aprilie n. e., aici în Sibiu. Vestim pe această cale pe economii nostri din acest comitat, cari ar dori să se provadă cu vaci de prășilă, că comitetul le acordă împrumuturi pe lângă garanță deplină și cu percente reduse și replătibile în rate scurte. Cererile în acest scop să se trimită la adresa subscrișului comitet. Sibiu, 17 Martie n. 1904. Comitetul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“. D. Comșa, president, Victor Tordășianu, secretari.

*

O voce maghiară despre băncile noastre. Ne-am obișnuit deja, că de câte-ori organele presei maghiare se ocupă de băncile noastre, să dam nu numai de cele mai tendențioase și ostile denaturări a stărilor adevărate. Cu atât mai multă atențiune merită cașurile excepționale, în cari foii maghiare vorbesc despre băncile noastre cu obiectivitate și bunăvoință. O asemenea excepțiune arată un articol apărut în „Debreczeni Független Ujság“ din 6 Martie a. c., care se ocupă în special de „Albina“ și de munificența cu care acest institut sprigineste întreprinderile culturale ale poporului. După-ce arată cu cifre jertfele ce „Albina“ le-a adus dela înființarea ei pentru scopuri de binefacere, „Debreczeni Független Ujság“ își încheie articolul cu următoarele:

„Direcțiunea „Albinei“, în raportul ei către adunarea gen. din 1903 se plânge, că băncile românești sunt învinuite de presa maghiară cu tendențe antimaghiare. Noi în lipsa de date concrete — nu putem nici confirma, nici nega ceea-ce susține presa maghiară. Ne credem însă datorii a declara, că fie acele învinuiri adevărate ori nu, prin simplul fapt că sbierăm și ne vătăm ca niște impotenți, nu vom merge înainte. Cine are timp pentru văietări, n'are timp pentru muncă! Munificența „Albinei“ pentru scopuri culturale ar trebui s'o imiteze și institutiunile maghiare! Dacă „Albina“ cumpără pământ pentru Români, n'avem să-i facem altă observare, decât că ori-ce naționalitate are dreptul natural și chiar datorința pentru conservarea proprie de a ajuta pe conaționalii săi cu toate mijloacele legale. Cumpere pământ și băncile maghiare spre a-l parcela și împărți între țărani maghiari. Asta o putem aștepta dela băncile noastre, ear n' dela „Albina“! Să mai reducem pretențiile noastre, și atunci nu ne va lua moșia nici „Albina“ nici altcineva, și nu vom avea motive de a ne mai plânge în contra ei“.

Ar fi de dorit ca aceste vederi să străbată în cercuri cât mai largi.

Act de recunoștință.

Subscrișii erezi după repausatul domn Isidor Procopian fost paroch în Dorna Căndueni ne ținem de plăcuta datorință a exprima băncii gen. de asigurare „Transilvania“ în Sibiu, recunoștința și mulțumitele noastre pentru lichidarea culantă a capitalului de 16000 cor. asigurat pe viața susnumitului, și ne folosim de aceasta ocazie pentru a recomanda cu toată căldura acest institut publicului asigurator.

Dorna Vatra, 5 Martie 1904.
(Bucovina)

Aurel Procopian, m. p. Claudio Zalosiefki, m. p.
Procopian, m. p. Blanco Pop, m. p.

Procopian, m. p.

POȘTA REDACȚIUNEI.

I. P. Raffna. N'am mai răspuns, pentru-că acel post a fost ocupat îndată.

Se caută un practicant în farmacia lui Ignatie Fűszfás, farmacist în Caransebeș, recerându-se posederea limbii române.

Caransebeș, 20/III 1904.

Cu stimă:
Ignatie Fűszfás,
farmacist.

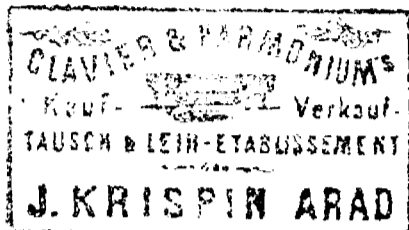
Piane, pianine și note musicale

se găsesc în depositul meu înființat în anul 1850 cu prețurile cele mai moderate, la dorință în rate, eventual pentru

● Inchiriat cu luna. ●

Pianele mele sunt din fabricile: Bösendorfer, Ehrbar, Hoffmann, Kern, Krämer, Koch și Korselt, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel, Stelzhammer, Stingl, Schweighoffer, Thek și Weszely.

— Primesc reparări și acordări de piane. —

În biblioteca mea de împrumutare taxa lunară pentru cetit este 1.60 cor. pe lună. De volum 10 fleri.

IOSIF CRISPIN

Arad, str. Deák-Ferencz Nr. 28.
99 1-12

„Mureșanul“

institut de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noembrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

Diracțiunea.

În binevoitoarea atențiune celor ce zidesc!

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public. că am deschis în

Arad, str. Csernovits Péter Nr. 14.

un birou pentru

Intreprinderi de zidire

Primește tot felul de comande și proiecte de zidiri: case, fabrici, biserici, școli, cripte, școale etc., în ori ce stil; primește tot felul de reparaturi și ori-ce transformare și estimare de zidiri pe lângă prețurile cele mai echitabile.

Fiindu-mi scopul a bine-merita de încrederea On. public prin praxa-mi îndelungată și cunoștințele-mi speciale pe lângă prețuri convenabile, — precum și prin îndeplinirea repede a comandei, apelez prin aceasta la binevoitorul sprigin al On. public.

Cu stimă:

Kondorossy Kálmán.

Să primesc zidiri de case de locuit și de închiriat și pe lângă achitare în rate.

Planuri, bugete gratuite.

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactor. 1045 93-

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincă se efectuează prompt și punctal. — Lucru bun și solid. Prețuri moderate. Serviciu punctal.

Cel mai estin isvor de cumpărare în una din cele mai mari prăvălii de

Oroloage și giuvaricale

din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite se pot căpa la

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaerģiu

Arad, strada Templou.

(Palatul minoritilor).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

" " " dame " 12 " " "

" argint, bărbați " 5 " " "

" " " dame " 6 " " "

" oțel și nikel " 2 " " "

Wecker " 1:50 " " "

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă 1005 124— aceleași prețuri.

Primește și schimb obiecte de lux, cumpără pe lângă prețul cel mai înalt posibil, aur și argint căleat.

— Telefon n-rul 438. —

Industria de lumină de ceară

St. Antonius

I. NEUHOLD & Comp.

Timișoara.

Str. Hunyadi, Batthányi, p. Dózsa, colț cu statua sf. Maria.

148 7-30

Fabrică de lumină de ceară artificială.

Distinsă cu premiul statului și cu lauda personală a M. S. Regelui.

■ Fără fum și fără scurgere. ■

— Continuu lumină frumoasă. —

Comande se pot face mai simplu prin postă.

Cumpărăm ceară galbină de albine.

Telefon Nr. 622.

Recomandându-ne în atențiunea On. Public și a On. preoțimii cu cele mai bune lumină de ceară din patrie.

Cu toată stima:

I. NEUHOLD & Comp.

Indată efect surprinzător!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

Mai nou product igienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimi de marmor alb și fineță, care acū nici prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a deabândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune insuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrigirea înfrumșetării. Nestricăcios! În moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar peste gaibene, bube de întrebunțări, bubife, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbărețuri și semn de bubat, acordă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșeță frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime s'a poate mai virtos zina cu succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner s'a p'u n. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreală și exercită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întrebunțarea Jahner-pomadel trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadel se naștează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner p'u d'e r. Jahner-puderul este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudurilor. Este un pudur pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pelei, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nestricăcios. Jahner-puderul este un product perfecționat, care în privința bunății și a fineții și a nepernițiosității este asemenea oricărui pudur indigen și din țări externe. Pentru blondine să ia roșă sau alb; pentru brunete (chamois, gaibeni) roșă sau alb. 1 șutulă 1 coroană.

Jahner a p'a de g'ură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apa de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroasă. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii r'eu mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fileri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebunțază pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acră cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește perii deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea și contribuie hotărât la deplina înlăturare a mătretel din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fileri.

Jahner răpseală de păr. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare naturală a părului! Cel mai nou nestricăcios mijloc care indată după prima întrebunțare recăștigă culoare naturală a părului încăruntit, alb și roșu, precum perii din țară și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etuf. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebunțare de sigur nu s'a întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau b'el) pentru părul încăruntit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos b'el, roșu și brunet s'a poate în timp foarte scurt b'el-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nestricăcioasă, fluidul e fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu s'a poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner răpseală de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bombeane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarrhului de plămâni, a respirației grele. 1 șutulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat înec de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în muscui, Exudate, Ischias, Scărânirea unor membre, înțepenirea muscuiilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curătesc sângele, iriteză activitatea mațelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucuriile rele, ferea stricată și rămășițele r'omase din alte betesuguri. 1 boiță 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreolat, depărtează acriciunea, flegma și ferea superfluă și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită pofta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează v'enturile, sporește activitatea intestinelor, delătură ridicarea din stomach, amărăciunea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rie ci și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

141 3-16

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

Strămutare de local.

Aducem la binevoitoarea cunoștință a p. t. prietenilor și pravăliei noastre, și a tuturor acelor domni, cari până aci ne-au onorat cu comandele lor, că

Pravălia noastră de tapiserie și mobile,

care există de 28 ani

am strămutat-o din casa Nădasdy de pe piața Libertății,

în strada Forray Nr. 6

Nr. 170 2-5

(casa proprie)

unde avem permanent în deposit mare număr de tapete, mobile de tot stilul, cari să pot lucra și după desemnuri.

Obducem mese de biliard atât în loc cât și în provincie.

Serviciu prompt și solid.

Rugăm binevoitorul sprigin al On. public și pe mai departe.

Cu toată stima

N-rul telef. în loc și provincie 132.

Berán Antal și fiul.

ARAD, Tipografia Aurel Popovici-Barcian.

Stofe moderne

pentru toamnă și iarnă

e în interesul damelor să-și cumpere numai după ce s'au văzut

Noutățile moderne

din pravălia mea, a căror prețuri

fără

CONCURENȚA

Cumpărări

avantajoase.

Stofe de Cybelin, lățime 120 cm.

„ lucii pentru dame „ 120 „

„ tesătura noduroasa „ 120 „

„ late, negre și colorii „ 140 „

CATIFEA

pentru spălat,

modele admirabile.

Flanel francez și

barchet p. spălat.

91 24-

Pravălia de mode alui

SINGER

SĂNDOR

(Casa Fischer Eliz).

In provință trimitem

mustre gratuit